

PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKY Z ČESKÉHO JAZYKA, TERCIE – třetí kolo 2021

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 1 – 7

Umbridgeová si jí však nevšímalá. V obličejí se jí objevil ošklivý, dychtivý a vzrušený škleb, jaký u ní Harry dosud nikdy neviděl. Zvedla svou kouzelnickou hůlku.

„Ministr by určitě nechtěl, abyste porušila zákon, paní profesorko!“ křičela Hermiona.

„CO Korneliusovy OČI NEVIDÍ, TO SRDCE NEBOLÍ,“ poznamenala Umbridgeová, která teď supěla a mířila postupně hůlkou na různé části Harryho těla. „Také se nikdy nedozvěděl, že jsem vloni na Pottera poslala mozkomory, a přece toho s velkým potěšením využil k jeho vyloučení.“

„To jste byla vy?“ vytřeštil oči Harry. „Vy jste na mě poslala mozkomory?“

„Někdo musel něco udělat,“ vydechla Umbridgeová, její hůlka se zastavila a mířila teď přímo na Harryho čelo.

„Všichni jen žvanili o tom, že je třeba vás umlčet... diskreditovat vás... já ale byla jediná, kdo s tím doopravdy něco udělal... Až na to, že tenkrát jste se z toho vykroutil, že, Pottere? Dnes se ale nevykroutíte, dnes ne...“

Zhluboka se nadechla a vykřikla: „Cruc...“

„NE!“ zaječela Hermiona **zlomeným** hlasem.

ÚLOHA 1

Posuďte, zda následující tvrzení **jednoznačně vyplývají z textu**, či nikoliv:

max. 4 body

a) Umbridgeová nechce porušit zákon.	ANO	NE
b) Kornelius poslal na Harryho mozkomory.	ANO	NE
c) Umbridgeová se chstá provést Harrymu něco velmi nepěkného.	ANO	NE
d) Hermiona situaci přihlíží, ale nemůže ji nijak změnit.	ANO	NE

ÚLOHA 2

V ukázce vyhledej **nespisovné slovo** a napiš také jeho **spisovnou podobu**:

max. 2 body

Nespisovná podoba _____ → spisovná podoba _____

ÚLOHA 3

Kdo napsal knihy o Harrym Potterovi?

max. 1 bod

- Astrid Lindgrenová
- J. K. Rowlingová
- P. D. Jamesová
- Betty McDonaldová

ÚLOHA 4

Určete **pád, číslo, druh a vzor** slova ZLOMENÝM (vyznačeno tučně):

max. 2 body

ÚLOHA 5

max. 1 bod

Co ve výchozím textu **nenajdeme**?

- a) dialog
- b) citaci
- c) přímou řeč
- d) nepřímou řeč

ÚLOHA 6

ZVÝRAZNĚNÁ ČÁST ve výchozím textu je:

max. 1 bod

- a) epigram.
- b) přirovnání.
- c) pranostika.
- d) přísloví.

ÚLOHA 7

Z **podtrženého souvětí** výchozího textu vypiš **základní skladební dvojice**:

max. 2 body

ÚLOHA 8

Ve kterém slově **nelze** předponu s- nahradit předponou z-?

max. 1 bod

- a) smazat
- b) sedřít
- c) svolit
- d) sloučit

ÚLOHA 9

Na kterém řádku **nelze** na obě vynechaná místa doplnit „-mi“?

max. 1 bod

- a) Královská koruna zářila třpytivý__ drahoka__.
- b) Vydal jsem se na lyžích zasněžený__ pláně__.
- c) Posypal jsem dort sladký__ malina__.
- d) Klaun nás rozesmál neuvěřitelný__ grimasa__.

ÚLOHA 10

max. 1 bod

Kterou **řadu slov logicky a pravopisně správně** doplníš do následujících sousloví? » dřevěný ____, sladký ____, tenisový ____, pohodlný ____ «

- a) sed – set – plot – plod
- b) plod – plot – sed – set
- c) plot – plod – set – sed
- d) plot – plod – sed – set

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 11 – 16

(1) Losa evropského (*Alces alces*) by asi většina lidí hledala daleko na severu, patrně někde ve Skandinávii. Nicméně do středověku žil obvykle i ve střední Evropě, teprve později se jeho výskyt omezil na **východ** a sever kontinentu. Od 50. let 20. století začal los opětovně z Polska expandovat na jihozápad do Česka, kde se v několika oblastech více či méně úspěšně usadil. Široký vědecký tým z Česka, Německa a Rakouska, jehož členy byli i odborníci z PřF UK, se zaměřil na výskyt losa v oblasti, kde se tyto tři státy stýkají.

(2) Díky propojení vědců ze třech dotčených zemí bylo možné dát dohromady nálezová data z mnoha různých zdrojů a využít je pro analýzu historie, současnosti a potenciálu rozšíření losa v zájmovém území, které bylo vymezeno oblastí podél česko-bavorské a česko-rakouské ***** zhruba od Ašského výběžku po Třeboňsko.

(www.prirodovedci.cz)

ÚLOHA 11

V odstavci (1) vyhledejte **dva přívlastky shodné** a **dva přívlastky neshodné** a napište je: max. 2 body

Přívlastky shodné: _____

Přívlastky neshodné: _____

ÚLOHA 12

max. 4 body

Rozhodni o následujících **tvrzeních**, týkajících se druhého úseku textu (2) zda jsou pravdivá či nikoliv:

a) V druhém úseku se vyskytuje souvětí o dvou větách.	ANO	NE
b) Slovo data je podstatné jméno pomnožné.	ANO	NE
c) Slovo třech je zde použito v 6. pádu.	ANO	NE
d) V textu se vyskytují termíny.	ANO	NE

ÚLOHA 13

V **podtržené části** úseku jedna **určete slovní druhy**: max. 4 body

(označujte číslovkami nebo slovně tak, jak následují ve větě, jednotlivé položky oddělujte čárkou; pokud nějaké slovo nevíte, proškrtněte)

ÚLOHA 14

max. 2 body

Slovo VÝCHOD (v textu označeno tučně) je **víceznačné**. Vymysli **věty**, ve kterých jej použiješ **v jiném významu** než ve významu uvedeném v textu: (lze uvést i přenesený význam, rčení, apod.)

1. _____

2. _____

ÚLOHA 15

Které **slovo** patří na **vynechané místo** v textu označené *****? max. 1 bod

- a) území
- b) hranice
- c) krajiny
- d) linie

ÚLOHA 16

Urči **mluvnické kategorie sloves**:

max. 4 body

hledala by _____ usadil se _____

ÚLOHA 17

Přiřaďte k jednotlivým ukázkám (1. – 4.) odpovídající typ LITERÁRNÍHO ŽÁNRU (a – f), napište je do obdélníků:
(Dvě možnosti zbydou a nebudou použity)

max. 4 body

1. Na těch schodech stáli kněžny. Bivoj v čele všech mužů, maje lité zvíře na zádech, pozdravil Libuši i její sestru a pravil: „Tu nesu to zle škodné zvíře, divého kance z Kavčí hory.“
2. Jednou šli Mach s Šebestovou do školy, pes Jonatán je uviděl a hned paní Kadrnožkové utekl, aby je do té školy doprovodil. A jak je tak doprovázel, všiml si, že Mach a Šebestová si nesou místo aktovek chlebníky.
3. Brzy na oplátku přinesl pokrmí čáp, však v láhvích s hrdly uzounkými, do kterých dosáhl jen tenký čápův zobák. Liška odešla hladová se sklopeným ohonem. Poučila se, že jak se chováme k ostatním, tak se budou ostatní chovat k nám.
4. Žijí spolu čtyři braši:
první seje, druhý hřeje,
třetí sklízí, dům uklízí,
čtvrtý hostí bílou kaší.

LITERÁRNÍ ŽÁNRY:

- a) pověst
- b) epigram
- c) autorská pohádka
- d) román
- e) bajka
- f) hádanka

ÚLOHA 1

Z ukázek v předchozí úloze (17) vypiš tři chybně zapsaná slova:

max. 3 body

ÚLOHA 18

max. 3 body

Uspořádejte následující úryvky (A–F) tak, aby sestavený text dával smysl:

A) „Vyhnali mě,“ žaloval Diovi, „pro nějaké tuláky prý nocleh nemají.“

B) Zeus přikývl a Hermes se vydal k největšímu dvorci. Za chvíli byl zpátky.

C) „V takovém utěšeném údolí bychom snad mohli přenocovat. Půjdu do některého statku a požádám o nocleh.“

D) „Jen jdi jinam,“ řekl mírně Zeus, „bohatých dvorců je tu dost. Možná že se smilují jinde nad unavenými poutníky.“

E) Za starých časů bral na sebe Zeus podobu pozemšťana, sestupoval z Olympu a zkoumal, jsou-li lidé dobří nebo zlí. Na cestách ho doprovázel Hermes, posel bohů.

F) Na své pouti se božská dvojice jednou zastavila ve svěžím údolí. Ze strání svítily bílé dvorce a bohaté statky a z pastvin se ozývalo bučení a bečení tučných stád. Slunce už sjíždělo po svahu oblohy, a Hermes proto řekl:

(E. Petiška, Staré řecké báje a pověsti)

Správné pořadí: _____

